

Policy för vetenskaplig publicering

Beslut

Rektor beslutar

att fastställa policy för vetenskaplig publicering som återfinns i bilaga till detta beslut,

att uppdra till dekaner att på lämpligt sätt tillse att innehållet i denna policy sprids inom organisationen,

samt

att med verkan från och med den 2020-08-26 upphäva beslutet av den 2010-06-28, Dnr SLU.ua.Fe.2010.1.2-2113, med bestämmelser för angivande av hemhörighet vid vetenskaplig publicering.

Redogörelse för ärendet

Rektor har gett i uppdrag till Överbibliotekarien att utreda och föreslå policy för vetenskaplig publicering vid SLU (SLU ua 2020.1.1.2-127).

Det saknas idag en tydligt uttryckt viljeinriktning vad avser såväl den vetenskapliga publiceringens kvalitet som öppen tillgång på SLU. Från politiskt håll och från forskningsfinansiärer är ambitionen att ställa om forskningen till att bli mer transparent och tillgänglig genom öppen vetenskap. Omvärldsutvecklingen ställer stora krav på SLU:s publicering vad avser kvalitet, öppen tillgång och registrering av metadata.

I syfte att säkerställa och ytterligare utveckla kvaliteten på SLU:s publicering samt för att tillgodose omvärldens krav på tillgänglighet och synlighet finns behov av en policy för SLU:s vetenskapliga publicering.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för god kvalitet i SLU:s forskningsinformation omfattar policyn även affiliering (hemhörighet vid vetenskaplig publicering) och ansvarsfördelning i relation till SLU:s publikationsdatabas.

Genom policyn stärks kvalitetssäkringen av publiceringen avseende publiceringskanal samtidigt som den bidrar till ökad kvalitet i underlag och analyser. Policyn ger även goda förutsättningar för ökad tillgänglighet, synlighet och användning av SLU:s forskningsresultat till följd av målsättningen att universitetets publikationer ska publiceras med öppen tillgång.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Maria Knutson Wedel efter föredragning av avdelningschef Peter Nilén och i närvaro av universitetsdirektör Martin Melkersson.

Maria Knutson Wedel

Peter Nilén

Sändlista

Dekaner
Prefekter
Överbibliotekarie

Kopia för kännedom

Universitetsdirektör
Fakultetsdirektörer
Avdelningschefer inom universitetsadministrationen
Forskningssekreterare

Sakområde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Dokumenttyp: Policy
Beslutsfattare: Rektor
Avdelning/kansli: Biblioteket
Handläggare: Peter Nilén

Beslutsdatum: 2020-08-26
Träder i kraft: 2020-08-26
Giltighetstid: Tills vidare
Bör uppdateras före: 2022-12-31

Dokument som upphävs: Beslut om angivande av hemhörighet vid vetenskaplig publicering, Dnr SLU.ua.Fe.2010.1.2-2113

Bilaga till: Beslut om Policy för vetenskaplig publicering

Policy för vetenskaplig publicering

SLU:s grundläggande värderingar är vetenskaplighet, kreativitet, öppenhet och ansvarstagande. SLU:s forskning ska också vara av högsta kvalitet och universitetet ska främja och stimulera nydanande excellent forskning. Dessutom ska forskningens resultat vara kända och nyttjas i samhället.

Det övergripande syftet med föreliggande policy för vetenskaplig publicering är att verka för att den forskning som bedrivs vid SLU ska spridas, synliggöras och användas samt publiceras i kanaler som håller hög kvalitet. Ordet 'kvalitet' ska i detta dokument genomgående förstås som publiceringskanalens kvalitet och inte kvaliteten på forskningen i sig.

Då publiceringslandskapet förändras i snabb takt bör en översyn av policyn utföras vartannat år eller oftare vid behov.

Tillgänglighet, synlighet och kvalitet

Nedan presenteras SLU:s viljeinriktning för vetenskaplig publicering. En viktig utgångspunkt är vetenskapssamfundets princip om att främja öppen vetenskap.

- För att uppnå högsta möjliga kvalitet och synlighet uppmanas forskare vid SLU att publicera sin forskning i relevanta och välrenommerade internationella och nationella publiceringskanaler som tillämpar sakkunniggranskning (peer review).
- SLU:s viljeinriktning är att alla vetenskapliga publikationer producerade av universitetet ska vara öppet tillgängliga.

- Alla sakkunniggranskade artiklar ska publiceras öppet tillgängligt. Detta kan uppfyllas på olika sätt, företrädesvis genom:
 - 1) att artiklar publiceras med öppen tillgång i tidskrifter.
 - 2) att artiklar parallellpubliceras öppet i SLU:s publikationsdatabas.
- Forskare vid SLU uppmanas även att göra övrig forskningsoutput öppet tillgänglig, exempelvis bokkapitel, monografier, konferensbidrag, working papers, preprints, posters och dataset. Forskningsoutput kan publiceras i SLU:s publikationsdatabas eller på andra lämpliga plattformar. Forskare uppmanas också att sprida sina forskningsresultat i digitala kanaler som till exempel bloggar och sociala medier.
- Forskare vid SLU bör undvika att ingå avtal med förlag som begränsar möjligheten till publicering med öppen tillgång.
- Forskare vid SLU uppmanas att skaffa forskaridentifikatorn Open Researcher & Contributor ID (ORCID). ORCID bör anges i samband med publicering i tidskrifter och andra publiceringskanaler.
- Det är angeläget att forskare även publicerar resultat i kanaler som kommer allmänheten till gagn, till exempel genom populärvetenskapliga böcker, tidskrifter eller i dagstidningar.
- Biblioteket tillhandahåller information gällande hur tidskrifters och andra publiceringskanalers kvalitet, tillförlitlighet, synlighet och öppenhet kan utvärderas.

Affiliering

En korrekt affiliering är viktig för att publikationer ska återfinnas och kopplas till SLU och korrekt institution i bibliometriska analyser, såsom vid utvärderingar och medelsfördelning.

Vid angivande av adress vid publicering är delarna markerade i fetstil i exemplen nedan obligatoriska:

Department name, eventuell ytterligare bestämning, **Swedish University of Agricultural Sciences**, institutionens postadress med box- och postnummer, **Sweden**.

Institutionens namn, eventuell ytterligare bestämning, **Sveriges lantbruksuniversitet**, institutionens postadress med box- och postnummer, **Sverige**.

Flera affilieringar (flera separata adresser) används endast då anställning finns på de adresser som anges och den publicerade forskningen har bedrivits inom ramen för dessa anställningar.

Ansvarsfördelning i relation till SLU:s publikationsdatabas

I SLU:s publikationsdatabas SLUpub synliggörs universitetets forskning och allt SLU:s forskare publicerar ska registreras där. Riktlinjer för tydlig ansvarsfördelning mellan de kategorier av anställda som arbetar i databasen är viktig för att säkerställa att innehållet är aktuellt och håller hög kvalitet.

Forskare ansvarar för att publikationer registreras i publikationsdatabasen. Forskare ansvarar också för att bifoga en version av sakkunniggranskade artiklar som är möjlig att parallellpublicera.

Prefekt eller motsvarande ansvarar för att publikationer som enligt underlag från biblioteket knyts till institutionen årligen verifieras och godkänns.

Biblioteket ansvarar för att kvalitetssäkra metadata i publikationsdatabasen och tillhandahålla underlag för verifiering av publikationer och författares institutionskopplingar.

Bilaga till Policy för vetenskaplig publicering

Förteckning över delar i bilaga:

1. Affiliering
2. Ansvarsfördelning i SLU:s publikationsdatabas
3. Publiceringskanal och öppen tillgång
4. ORCID

1. Affiliering

1.1 Vikten av korrekt affiliering

Korrekt affiliering är viktig av flera anledningar:

- För att kunna identifiera ett universitets publicering genom att söka fram den utifrån författarnas i adressen angivna affiliering. Detta används av internationella och nationella aktörer för att skapa underlag till bibliometriska analyser.
- I SLU:s publikationsdatabas SLUpub kopplas publikationen till institutionen. I bibliotekets valideringsarbete utgör författarens angivna adress i publikationen underlag för denna koppling.
- För att citeringsdatabaser ska kunna identifiera en organisations publicering. Till exempel Web of Science och Scopus sammanför en organisations publicering för att underlätta för användare av databasen att återfinna publikationer. Användning av namnet Swedish University of Agricultural Sciences säkerställer att publikationen kommer med i dessa sammanhang.
- Det är också viktigt att ange landet i adressen eftersom det är ett kriterium som används då publikationer identifieras för en organisation i Web of Science.

1.2 Universitetets namn

- Universitetets namn ska vara **Swedish University of Agricultural Sciences** (Sveriges lantbruksuniversitet för publikationer på svenska).
- Förkortningen ”SLU” ska inte användas.

1.3 Fullständig affiliering

Skriv den fullständiga adressen enligt något av de två exemplen nedan (delarna markerade i fetstil är obligatoriska).

- **Department name**, eventuell ytterligare bestämning, **Swedish University of Agricultural Sciences**, institutionens postadress med box- och postnummer, **Sweden**
- **Swedish University of Agricultural Sciences, Department name**, eventuell ytterligare bestämning, institutionens postadress med box och postnummer, **Sweden**

”Eventuell ytterligare bestämning” kan användas för att ange avdelningsnamn eller centrubildning och liknande som bygger på samverkan.

Beroende på var publiceringen sker kan det finnas olika regler för vad som ska anges och i vilken ordning. Nedan finns tre exempel på adresser som fungerar bra:

- **Department of Crop Production Ecology**, Linnean Centre for Plant Biology, **Swedish University of Agricultural Sciences**, Uppsala, **Sweden**
- **Department of Forest Genetics and Plant Physiology**, Umeå Plant Science Centre, **Swedish University of Agricultural Sciences**, 901 83 Umeå, **Sweden**
- **Swedish University of Agricultural Sciences, Department of Aquatic Resources**, Institute of Freshwater Research, Stångholmsvägen 2, SE-178 93 Drottningholm, **Sweden**

1.4 Flera affilieringar (flera separata adresser)

Flera affilieringar (flera separata adresser) används endast då anställning finns på de adresser som anges och den publicerade forskningen har bedrivits inom ramen för dessa anställningar.

2. Ansvarsfördelning i SLU:s publikationsdatabas

SLU:s publikationsdatabas (SLUpub) är central för att samla, sprida och visa information om SLU:s publicering. Databasen används som underlag för bibliometriska analyser (till exempel för den årliga publikationsbaserade fördelningsmodellen och forskningsutvärderingen KoN2018), som plattform för SLU:s elektroniska publicering, som källa för att generera publikationslistor för enskilda forskare och SLU:s institutioner och för leverans av publikationsdata till både externa och interna system.

Här följer instruktioner för de åtgärder forskare, prefekt och bibliotek ska utföra i SLUpub, och vilket ansvar som följer med de olika rollerna.

Forskare

- Forskare ska senast i januari varje år säkerställa att publikationer från föregående år finns registrerade i SLUpub.¹ En rekommendation är dock att kontinuerligt registrera nya publikationer för att data i SLUpub ska vara så aktuell som möjlig.
- Forskare ansvarar för att vid registrering bifoga ett underlag i form av länk till eller kopia av publikationen.
- Forskare ska vid registrering av sakkunniggranskade artiklar bifoga en version för parallellpublicering.
- Forskare ska vid parallellpublicering av andra publikationstyper än sakkunniggranskade artiklar säkerställa att upphovsrättsinnehavarens tillåtelse finns.
- Forskare ska registrera sitt ORCID i SLUpub.

Prefekt

- Prefekt ansvarar för att institutionens forskare finns korrekt representerade vad gäller person- och organisationsdata.²
- Prefekt ansvarar för att verifiera och godkänna de publikationer som via forskares affiliering kopplats till institutionen. Detta kan utföras kontinuerligt, men ska göras åtminstone en gång per år efter bibliotekets kontroll av forskarnas registreringar.

Bibliotek

- Biblioteket ansvarar för validering av publikationsposter i SLUpub. Med validering avses kontroll och komplettering av metadata för registrerad publikation.³ Med validering avses inte bedömning av det faktiska innehållet i en publikation.
- Biblioteket ansvarar för stöd till forskare vid parallellpublicering, exempelvis i rättighets- och upphovsrättsfrågor.
- Biblioteket kontrollerar att fulltext av sakkunniggranskade artiklar får parallellpubliceras i SLUpub.
- Biblioteket ansvarar för att artiklar som publicerats öppet med Creative Commons-licens (CC) parallellpubliceras utan ytterligare inblandning från forskare.⁴

¹ Biblioteket beslutar om exakt deadline och kommunicerar den till berörda.

² Detta görs i normalfallet genom att katalogansvarig vid varje institution registrerar forskare i IDIS som i sin tur levererar person- och organisationsdata till SLUpub. Saknas person- och organisationskoppling i IDIS/SLUpub behöver prefekt bistå biblioteket med relevanta uppgifter.

³ För publikationer där affiliering saknas eller är bristfällig utgår biblioteket från att detta ska vara nuvarande anställning.

⁴ CC-licens för öppna artiklar innebär att forskaren godkänner vidarespridning och varierande grad av återanvändning av artikeln utan att specifikt tillstånd behöver ges eller inhämtas.

- Biblioteket importerar och validerar kontinuerligt nya publikationsposter från Web of Science.
- Biblioteket ska tillhandahålla underlag för föregående års publicering institutionsvis. Underlaget verifieras och godkänns av prefekt.
- Biblioteket ansvarar för kriterier för inkludering och praxis för hantering av metadata i SLUpub.
- Biblioteket ansvarar för registervård och datakvalitetshöjande insatser.

3. Publiceringskanal och öppen tillgång

Föreliggande policy syftar till att främja kvalitet, spridning, synliggörande och användning av universitets vetenskapliga publikationer. Kvalitet, synlighet och tillgängliggörande kan uppnås på flera sätt, varav öppen tillgång är av största vikt i enlighet med principen om öppen vetenskap.⁵

Frågan om kvalitet inom vetenskaplig publicering berör också frågor som naturligt nog inte kan omfattas eller drivas av en publiceringspolicy. Kvalitet i publicering likställs till exempel ofta med genomslag och publicering i renommerade tidskrifter. Avgörande för denna sorts kvalitet är framförallt forskningens innehåll, men även publiceringskanalens kvalitet är relevant i sammanhanget. I samband med skiftet från licenser till publiceringsavgifter har det även uppstått en lukrativ marknad för tvivelaktiga förlag (så kallade predatory publishers). Dessa förlag utnyttjar affärsmodeller för öppen tillgång på ett sätt som är oförenligt med både etablerad publicerings- och redaktionell praxis och god vetenskaplig sed. Utbredningen av denna typ av publicering vid svenska lärosäten förefaller vara tämligen låg.⁶ Det är dock viktigt att hjälpa forskare undvika att, medvetet eller omedvetet, publicera sig i dessa tidskrifter. I förlängningen måste frågan hanteras av forskningssamhället.

Enligt The European Code of Conduct for Research Integrity författad av ALLEA (en europeisk federation av vetenskapsakademier) anses publicering i denna typ av tidskrifter kunna bryta mot etiska principer och hota forskningens integritet.⁷ De så kallade Vancouver-reglerna deklarerar att ansvaret för att undvika denna sorts publicering primärt ligger hos forskarna som bör bedöma tillförlitlighet, kvalitet och praxis i de tidskrifter de avser publicera i.⁸ För att ge forskarna förutsättningar att göra denna bedömning behöver de stöd från universitet. SLU-biblioteket tillhandahåller information om en rad verktyg och tjänster som kan användas för att kontrollera en tidskrifts tillförlitlighet. Som exempel kan nämnas thinkchecksubmit.org, Cabell's Blacklist, Directory of Open Access Journals (DOAJ) och Committee on Publication Ethics (COPE). Också Vetenskapsrådet arbetar med att ta fram en lista över tillförlitliga publiceringskanaler. Denna bedöms vara färdig 2020/2021 och kan möjligen vara användbar i detta sammanhang.

Traditionellt har forskning tillgängliggjorts via prenumerationer för enskilda lärosäten men utvecklingen går mot att forskare, universitet och finansörer bekostar en allmän tillgång till vetenskaplig litteratur via publiceringsavgifter. I både nationella och internationella diskussioner framhävs därför att skiftet till öppen tillgång även innebär förändrade pengaströmmar. Idag finansierar SLU med centrala medel publiceringsavgifter i ca 75 % av de tidskrifter som SLU:s forskare publicerar sig i. Det sker genom avtal via Kungliga bibliotekets Bibsamkonsortium och hanteras av biblioteket. Att ingå denna typ av avtal har blivit den främsta strategin för att uppnå den nationella

⁵ Öppen vetenskap innebär att göra forskning mer tillgänglig och transparent för andra forskare och för det omgivande samhället. Öppen vetenskap är ett paraplybegrepp som bland annat omfattar öppen tillgång till vetenskapliga publikationer och forskningsdata. Öppen tillgång definieras här som en publikation som är fri för alla att läsa utan kostnad och registrering.

⁶ Nelhans, G. & Bodin, T. (2020). Methodological Considerations for Identifying Questionable Publishing in a National Context – the Case of Swedish Higher Education Institutions. *Quantitative Science Studies* (Accepterad).

⁷ <https://www.allea.org/wp-content/uploads/2017/05/ALLEA-European-Code-of-Conduct-for-Research-Integrity-2017.pdf>

⁸ Vancouver-reglerna är utgivna av International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). De skrevs ursprungligen för medicinsk forskning, men tillämpas idag inom vitt skilda områden. Se <http://www.icmje.org/icmje-recommendations.pdf>.

ambitionen om öppen tillgång. Det kan dock finnas behov att komplettera strategin med lokala satsningar på parallellpublicering i de fall avtal inte kan träffas.

I ett öppet vetenskapssystem kan forskningsresultat användas av beslutsfattare, näringsliv och allmänhet i större utsträckning än idag. Aktörer utanför SLU, till exempel EU, regeringen och forskningsfinansiärer ställer därför tydliga krav på forskningen att bli mer transparent och tillgänglig. Ett första steg i denna övergång är att offentligt finansierade forskningsresultat görs tillgängliga för det omgivande samhället genom öppen tillgång. Regeringens målsättning är att denna omställning ska vara genomförd 2020 och öppen tillgång till forskningsdata ska vara genomförd senast 2026.⁹

Öppen tillgång är även en nyckelaspekt för att påskynda övergången mot omedelbar och öppen publicering av offentligt finansierad forskning i Plan S.¹⁰ Bland annat har Formas anslutit sig till Plan S och de förnyade kraven på omedelbar öppen tillgång ska börja gälla för projekt som utlyses från och med januari 2021.

⁹ EU-kommissionens rekommendation, 2018/790; Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (Prop 2016/17:50); Budgetproposition för 2020, (Prop. 2019/20:1). s. 245.

¹⁰ Plan S är ett initiativ från CoAlition S, en internationell sammanslutning av forskningsfinansiärer. Syftet är en accelererad utveckling mot ett fullskaligt öppet publiceringssystem.

4. ORCID

Forskaridentifikatorn ORCID (Open Researcher & Contributor ID) är en internationell tjänst genom vilken forskare erhåller ett unikt ID. När detta används vid publicering kan forskningsresultat med större säkerhet knytas till rätt upphovsperson. SUNET har tecknat ett konsortieavtal med ORCID för att biblioteks- och forskningsorganisationer i Sverige på ett enkelt och säkert sätt ska få tillgång till ORCID:s tekniska system. SLU är medlem i konsortieavtalet.

De flesta forskare och doktorander vid SLU har idag ett ORCID. För att SLU ska utvinna maximal synlighet i nationella och internationella databaser och annan infrastruktur för forskningsinformation är det viktigt att alla aktiva ORCID finns registrerade i SLU:s publikationsdatabas. Inte minst underlättar detta identifieringen av forskare vid forskningsutvärderingar som till exempel Kvalitet och Nytt (KoN2018). Det gynnar även de enskilda forskarna som lättare får erkännande för sin forskning.

Vid SLU finns även behov att ORCID kan knytas till publicerade datamängder, både i den nationella portalen hos Svensk nationell datatjänst (SND), liksom i det kommande systemet för arkivering och publicering av forsknings- och miljöanalysdata (Tilda).